

CRNA GORA
UPRAVA ZA STATISTIKU
IV Proleterske 2, 81000 Podgorica
Tel: +382 (0) 20 230 811
Fax: +382 (0) 20 230 814
E-mail: contact@monstat.org

IZVJEŠTAJ O KVALITETU ZA 2018. GODINU

Dolasci i noćenja turista u individualnom smještaju

Odgovorno lice: Ivana Cimbaljević

Odsjek: Odsjek poslovnih statistika i kratkoročnih indikatora

Sadržaj

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju	1
1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja.....	1
1.2 Pravni osnov	1
1.3 Statističke jedinice.....	1
1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja	1
1.4.1 Sektori.....	1
1.4.2 Statistička populacija.....	1
1.5 Referentna geografska oblast.....	1
1.6 Koncepti i definicije	2
1.7 Klasifikacije	2
1.8 Frekvencija prikupljanja podataka.....	2
1.9 Dinamika objavljivanja podataka	2
1.10 Metodologija.....	2
1.11 Bazni period	2
1.12 Jedinica mjere	2
1.13 Izvor podataka.....	3
1.14 Metod prikupljanja podataka	3
2. Relevantnost - Korisnici podataka	3
2.1 Potrebe korisnika.....	3
2.2 Zadovoljstvo korisnika	3
3. Tačnost i pouzdanost	3
3.1 Tačnost - Opšta ocjena.....	3
3.2 Uzoračka greška	3
3.3 Neuzoračka greška	3
3.3.1 Greška obuhvata	4
3.3.2 Greška mjerenja	4
3.4 Sezonska prilagođavanja	4
3.5 Revizija podataka	4
3.5.1 Politika revizije podataka	4
3.5.2 Praksa revizije podataka	4
3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka	4
4. Pravovremenost i tačnost objave podataka	4
4.1 Pravovremenost.....	4
4.2 Tačnost objave podataka	5
5. Dostupnost i jasnoća	5
5.1 Kalendar objave podataka.....	5
5.2 Pristup kalendaru objave podataka	5
5.3 Saopštenja.....	5
5.4 Publikacije	5
5.5 Onlajn baza podataka	5
5.6 Pristup mikro podacima.....	6
6. Uporedivost	6
6.1 Prostorna uporedivost.....	6
6.2 Vremenska uporedivost.....	6

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju

1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja

Cilj statističkog istraživanja o dolascima i noćenjima turista u individualnim ugostiteljskim objektima za smještaj je da obezbijedi osnovne podatke o obimu turističkog prometa (dolasci i noćenja) domaćih i stranih turista. Rezultati istraživanja služe za kreiranje turističke politike i strategije razvoja turizma, kao i za ispunjenje zahtjeva za podacima domaćih i inostranih korisnika.

1.2 Pravni osnov

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12) definisane su odredbe za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Zakon pruža Zavodu za statistiku jasno i široko pravno ovlaštenje da prikuplja i pristupa podacima potrebnim za sprovođenje Programa i Godišnjeg plana. Zakon daje prioritet upotrebi administrativnih podataka, kao i pravo pristupa individualnim podacima koji su rezultat istraživanja ostalih proizvođača zvanične statistike. Kao dopuna zakonskim odredbama, Zavod za statistiku je potpisao nekoliko memoranduma o saradnji sa imaočima administrativnih podataka.

1.3 Statističke jedinice

Smještajni objekti koji pružaju usluge smještaja u domaćinstvima (individualni turistički smještaj, odnosno tzv. „privatni smještaj“).

1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja

1.4.1 Sektori

Istraživanjem su obuhvaćeni smještajni objekti koji pružaju usluge smještaja u domaćinstvima i seoskim domaćinstvima (individualni turistički smještaj, odnosno tzv. „privatni smještaj“), a koji prema Zakona o turizmu i ugostiteljstvu ("Službeni list CG", broj 013/18) podrazumijevaju smještajne jedinice sa najviše 20 ležajeva.

1.4.2 Statistička populacija

Turisti u ugostiteljskim objektima za individualni/privatni smještaj.

1.5 Referentna geografska oblast

Crna Gora, opštine.

1.6 Koncepti i definicije

Turizam su aktivnosti osoba koje putuju i borave u mjestima izvan svoje uobičajene sredine, ne duže od jedne godine, zbog odmora, posla ili drugih ličnih razloga, osim zapošljavanja kod privrednog subjekta sa sjedištem u mjestu posjete. Turista je svaka osoba koja izvan svoje uobičajene sredine provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj gostiju, ali ne duže od 12 mjeseci neprekidno, a razlog njegovog putovanja može biti odmor, rekreacija, zdravlje, sport, religija, porodica, posao i drugi razlozi. Djeca se smatraju turistima i treba ih obuhvatiti ovim izvještajem, bez obzira na njihov uzrast. Turistima se ne smatraju osobe koje u mjestu posjete borave duže od 12 uzastopnih mjeseci, osobe koje obavljaju neku aktivnost finansiranu iz mjesta posjete, osobe koje redovno dnevno ili nedjeljno putuju u mjesto gdje obavljaju posao ili studiraju, migranti, pogranični radnici, diplomatski i konzularni predstavnici, izbjeglice, raseljena lica, osobe u tranzitu koje formalno ne ulaze u zemlju, stalni stanovnici koji putuju u drugo mjesto s namjerom da se tamo stalno nastane, osobe koje su na privremenom radu u Crnoj Gori i primaju platu za svoj rad. Prebivalište je mjesto u kojem se osoba nastanila s namjerom da u njemu stalno živi. Turista je registrovan u svakom mjestu ili objektu u kojem boravi. Zbog toga u slučaju promjene mjesta ili objekta dolazi do njegovog ponovnog registrovanja i time do dupliranja u podacima. Prema tome, statistika evidentira broj dolazaka turista, a ne broj turista. Domaći turista je svaka osoba s prebivalištem u Crnoj Gori koja u nekom mjestu u Crnoj Gori izvan mjesta svog prebivališta provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj turista. Strani turista je svaka osoba s prebivalištem izvan Crne Gore koja privremeno boravi u Crnoj Gori i provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj turista. Smještajni kapaciteti su izraženi kroz broj smještajnih objekata, broj soba i drugih smještajnih jedinica i brojem kreveta koji su na raspolaganju turistima. Kreveti su stalni i pomoćni. Stalni kreveti jesu kreveti koji su stalno raspoloživi za iznajmljivanje turistima. Pomoćni kreveti su kreveti koji su namijenjeni za udobnost gostiju (sofe, kauči itd.) i rezervni kreveti sa kojima se smještajni kapacitet povećava tokom sezone.

1.7 Klasifikacije

Pravilnik o vrstama, minimalno tehničkim uslovima, kategorizaciji ugostiteljskih objekata na osnovu Zakona o turizmu i ugostiteljstvu ("Službeni list CG", broj 013/18). Klasifikacija djelatnosti (KD 2010).

1.8 Frekvencija prikupljanja podataka

Mjesečna.

1.9 Dinamika objavljivanja podataka

Godišnja.

1.10 Metodologija

<http://monstat.org/userfiles/file/turizam/din2018/Metodologija%20%20individualni%20smjestaj.pdf>

1.11 Bazni period

Prethodna godina.

1.12 Jedinica mjere

Broj dolazaka i noćenja turista izražavaju se u apsolutnim vrijednostima. Promjene u odnosu na prethodni period - procentualno (%)

1.13 Izvor podataka

Ministarstvo unutrašnjih poslova (podaci o prometu lica i vozila na graničnim prelazima; podaci iz baze o registru boravišta - RB90), Lokalne turističke organizacije, Nacionalna turistička organizacija, Ministarstvo održivog razvoja i turizma (podaci o smještajnim objektima iz Centralnog turističkog registra), nadležni poreski organi lokalnih samouprava, sektorske statistike iz sistema zvanične statistike i ostali relevantni podaci privrednih društava iz oblasti saobraćaja, energetike i sl.

1.14 Metod prikupljanja podataka

Izveštajni metod i administrativni izvori podataka.

2. Relevantnost - Korisnici podataka

2.1 Potrebe korisnika

Međunarodni korisnici:

- Eurostat
- Svjetska banka
- UN organizacije
- Međunarodni monetarni fond

Nacionalni korisnici:

- Ministarstva i drugi organi javne uprave
- Lokalne samouprave i drugi organi lokalne uprave
- Centralna banka
- nevladine organizacije
- studenti
- istraživači
- mediji.

2.2 Zadovoljstvo korisnika

Uprava za statistiku je usvojila Strategiju upravljanja kvalitetom, Vodič za implementaciju Strategije upravljanja kvalitetom, kao i Implementacioni plan za sprovođenje politike kvaliteta. U cilju mjerenja stepena do kojeg ispunjava svoje obaveze prema korisnicima i u sklopu nove politike kvaliteta, Uprava za statistiku je sprovela istraživanje o zadovoljstvu korisnika. Prikupljanje podataka realizovano je putem web ankete, u periodu od 1. septembra do 20. oktobra 2017. godine. Rezultati istraživanja dostupni su na web stranici Uprave za statistiku, link:

<https://www.monstat.org/userfiles/file/KVALITET/Izvjestaj%20o%20zadovoljstvu%20korisnika.pdf>

3. Tačnost i pouzdanost

3.1 Tačnost - Opšta ocjena

Istraživanje o dolascima i noćenjima turista u individualnom smještaju se radi na potpunom obuhvatu i primarni izvori podataka su Lokalne turističke organizacije i Ministarstva unutrašnjih poslova - registar boravišta RB90.

3.2 Uzoračka greška

Nije relevantno.

3.3 Neuzoračka greška

Nije relevantno.

3.3.1 Greška obuhvata

Nije relevantno.

Indikator greške obuhvata

Nije relevantno.

3.3.2 Greška mjerenja

Nije relevantno.

Stopa neodaziva jedinica

Nije relevantno.

3.3.3 Greška u obradi podataka

Prikupljeni podaci prolaze kroz niz procesa prije konačne ocjene, a to su: šifriranje, unos, editovanje, imputacija, tabeliranje, itd. Greške napravljene u ovim fazama nazivaju se greškama obrade.

3.4 Sezonska prilagođavanja

Nije relevantno.

3.5 Revizija podataka

3.5.1 Politika revizije podataka

Uprava za statistiku je usvojila politiku revizije i ista je dostupna na web sajtu:

<http://www.monstat.org/cg/page.php?id=1493&pageid=1493>

3.5.2 Praksa revizije podataka

Prilikom diseminacije statističkih podataka označava se kada se objavljuje preliminarni, a kada konačni statistički podatak. Preliminarni podatak sadrži oznaku „p”. Statistički podaci se smatraju preliminarnim sve dok su predmet redovnih revizija.

3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka

Nije relevantno.

4. Pravovremenost i tačnost objave podataka

4.1 Pravovremenost

Indikator pravovremenosti objave preliminarnih podataka predstavlja vrijeme između datuma posljednjeg dana referentnog perioda i datuma objave prvih podataka. On se može prikazati formulom: $T1 = dfrst - dref$, $T1 = 58$ dana; $dfrst$ - datum izlaska prvih rezultata; $dref$ - posljednji dan (datum) referentnog perioda. Rokovi za objavljivanje podataka istraživanja u toku 2018. godine su ispunjeni u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Vremenski jaz objave preliminarnih podataka

Indikator pravovremenosti objave preliminarnih podataka predstavlja vrijeme između datuma posljednjeg dana referentnog perioda i datuma objave prvih podataka. On se može prikazati formulom: $T1 = dfrst - dref$, $T1 = 58$ dana; $dfrst$ - datum izlaska prvih rezultata; $dref$ - posljednji dan (datum) referentnog perioda. Rokovi

za objavljivanje podataka istraživanja u toku 2018. godine su ispunjeni u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Vremenski jaz objave konačnih podataka

Indikator pravovremenosti objave konačnih podataka predstavlja vrijeme između datuma posljednjeg dana referentnog perioda i datuma objave konačnih podataka. Konačni podaci se objavljuju 150 dana nakon završetka referentnog perioda u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

4.2 Tačnost objave podataka

Indikator tačnosti predstavlja vremensku razliku između stvarne objave podataka i planirane objave podataka. Što se tiče ovog istraživanja tačnost = 0, što znači da su podaci objavljeni u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Indikator tačnosti predstavlja vremensku razliku između stvarne objave podataka i planirane objave podataka. Što se tiče ovog istraživanja tačnost = 0, što znači da su podaci objavljeni u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

5. Dostupnost i jasnoća

5.1 Kalendar objave podataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12, 47/19) se propisuje da proizvođači zvanične statistike pripremaju, ažuriraju i objavljuju Kalendar objavljivanja statističkih podataka. Objavljuje se na internet stranici Uprave za statistiku najkasnije do 20. decembra za narednu godinu, za sve proizvođače zvanične statistike koji uključuje datume objavljivanja statističkih podataka. Svaka promjena u datumu objavljivanja u Kalendaru objavljuje se unaprijed u skladu sa Procedurom o neplaniranim revizijama.

5.2 Pristup kalendaru objave podataka

<http://www.monstat.org/cg/page.php?id=12&pageid=12>

5.3 Saopštenja

Saopštenja su dostupna na sledećem linku: <http://monstat.org/cg/page.php?id=1569&pageid=43>

5.4 Publikacije

Uprava za statistiku objavljuje sljedeće redovne publikacije:

1. Statistički Godišnjak,
2. Crna Gora u brojkama,
3. Mjesečni statistički pregled.

Pored navedenih redovnih, Uprava za statistiku objavljuje i vanredne publikacije. Neke od najznačajnijih vanrednih publikacija su sljedeće:

1. Žene i muškarci u Crnoj Gori,
2. Najčešće korišćeni statistički podaci.

Sve publikacije koje objavljuje Uprava za statistiku dostupne su na sljedećem linku:

<http://monstat.org/cg/publikacije.php>

5.5 Onlajn baza podataka

Podaci su dostupni na sljedećem linku: <http://monstat.org/cg/page.php?id=1569&pageid=43>

5.6 Pristup mikro podacima

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12, 47/19) regulisana su pravila pod kojim spoljni korisnici mogu dobiti pristup individualnim podacima za potrebe istraživanja. Članom 58 definisane su vrste naučnih i istraživačkih organizacija koje mogu dobiti takve podatke. Davanje individualnih podataka bez identifikatora moguće je isključivo na pisani zahtjev naučno-istraživačkih ustanova, u svrhu obavljanja naučnoistraživačke djelatnosti, kao i međunarodnih statističkih organizacija i proizvođača statistike iz drugih država. Istraživački subjekt potpisuje Ugovor sa Upravom za statistiku, kao i Izjavu o poštovanju principa povjerljivosti. Proizvođači zvanične statistike vode posebnu evidenciju o korisnicima i o svrsi za koju su statistički podaci dati na korišćenje.

6. Uporedivost

6.1 Prostorna uporedivost

Metodologija istraživanja je u skladu sa EU regulativom koju primjenjuju sve EU zemlje, pa su samim tim podaci geografski uporedivi sa podacima drugih EU zemalja.

6.2 Vremenska uporedivost

Podaci prema ovoj metodologiji su dostupni od 2017. godine.

Indikator za uporedivost u vremenu

Podaci prema ovoj metodologiji su dostupni od 2017. godine.